

Olsztyn, 15 stycznia 2020 r.

PS-I.431.5.9.2019

*Pan
Tomasz Szczepański
Wójt Gminy Grodziczno
13-324 Grodziczno 17A*

Stosownie do art. 47 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185, poz. 1092), zwanej dalej: „ustawą o kontroli w administracji rządowej”, przekazuję Panu Wójtowi treść wystąpienia pokontrolnego.

Wystąpienie pokontrolne

Kontrolę przeprowadzono w Urzędzie Gminy Grodziczno, 13-324 Grodziczno 17A, REGON 871118900, NIP 877-142-02-53, w siedzibie jednostki kontrolowanej oraz na obiektach cmentarnictwa wojennego, położonych na terenie gminy.

W okresie objętym kontrolą oraz w okresie prowadzenia kontroli stanowiska pełnili:

- Tomasz Szczepański – Wójt Gminy Grodziczno, wybrany w wyborach bezpośrednich, które odbyły się dnia 21 października 2018 r., urząd objął w dniu 20 listopada 2018 r., tj. z chwilą złożenia ślubowania wobec Rady Gminy Grodziczno, zgodnie z art. 29a ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 506 ze zm.).

[Dowód: akta kontroli str. 1-2]

- Teresa Dzierżak-Górzyńska – Sekretarz Gminy Grodziczno, któremu bezpośrednio podlega stanowisko pracy do spraw turystyki, współpracy ze stowarzyszeniami i organizacjami pozarządowymi w UG w Grodzicznie, na zajmowanym stanowisku od 16 września 2017 r.

[Dowód: akta kontroli str. 3-9]

Kontrolę przeprowadził zespół pracowników Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie, Wydział Polityki Społecznej, Oddział Budżetu, Planowania i Analiz, w składzie:

- Emilia Orzoł – inspektor wojewódzki, legitymacja służbowa nr 16/2019 wydana przez Dyrektora Generalnego Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie, pełniąca funkcję przewodniczącego zespołu kontrolnego, na podstawie wydanego przez Wojewodę Warmińsko-Mazurskiego pisemnego, imiennego upoważnienia do kontroli nr FK-IV.0030.1006.2019 z dnia 21 października 2019 r., która w dniu 21 października 2019 r. złożyła oświadczenie o braku istnienia przesłanek uzasadniających wyłączenie od udziału w przedmiotowej kontroli.

[Dowód: akta kontroli str. 10-11]

- Anna Cybulska – inspektor wojewódzki, legitymacja służbowa nr 111/2018 wydana przez Dyrektora Generalnego Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie, członek zespołu kontrolnego, na podstawie wydanego przez Wojewodę Warmińsko-Mazurskiego pisemnego, imiennego upoważnienia do kontroli nr FK-IV.0030.1007.2019 z dnia 21 października 2019 r., która w dniu 21 października 2019 r. złożyła oświadczenie o braku istnienia przesłanek uzasadniających wyłączenie od udziału w przedmiotowej kontroli.

[Dowód: akta kontroli str. 12-13]

Termin kontroli: kontrola rozpoczęła się i zakończyła w dniu 22 października 2019 r.

Kontrola została odnotowana w książce kontroli jednostki kontrolowanej pod pozycją nr 6 (2019).

Zakres kontroli:

- przedmiot kontroli: ocena realizacji powierzonych Gminie Grodziczno zadań z zakresu administracji rządowej, dotyczących obowiązku utrzymania grobów i cmentarzy wojennych,
- 1) okres objęty kontrolą: od dnia rozpoczęcia realizacji zadań objętych Porozumieniem do dnia 22 października 2019 r.

Jednostka kontrolowana została poinformowana o przedmiotowej kontroli pismem nr PS-I.431.5.9.2019 z dnia 15 października 2019 r. (wysłano za pośrednictwem ePUAP 17 października 2019 r.).

W dniu kontroli jednostkę reprezentował Tomasz Szczepański – Wójt Gminy Grodziczno, któremu kontrolujący okazali stosowne imienne upoważnienia, a także zapoznali z przedmiotem, zakresem oraz sposobem przeprowadzenia kontroli.

Kontrolę przeprowadzono na podstawie art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185, poz. 1092), art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 1464), w związku z § 5 Porozumienia Nr PS-I.5230.1.20.2019 zawartego w dniu 25 marca 2019 r. pomiędzy Wojewodą Warmińsko-Mazurskim a Gminą Grodziczno w sprawie powierzenia Gminie prowadzenia zadań z zakresu administracji rządowej, dotyczących obowiązku utrzymania grobów i cmentarzy wojennych (Dz. Urz. woj. warm.-maz. poz. 2805 z 31 maja 2019 r.).

Na podstawie ustaleń kontroli działalność Urzędu Gminy w Grodzicznie ocenia się pozytywnie z uchybieniami.

W wyniku przeprowadzonych czynności ustalono, że w okresie objętym kontrolą, zadania wynikające z przedmiotu kontroli, należą do zakresu działania jednoosobowego stanowiska pracy do spraw turystyki, współpracy ze stowarzyszeniami i organizacjami pozarządowymi w UG w Grodzicznie. Wskazuje na to zapis § 32 pkt 2 w brzmieniu: „opieka nad grobami i cmentarzami wojennymi zgodnie z ustawą o cmentarzach i chowaniu zmarłych” regulaminu organizacyjnego, stanowiącego załącznik do Zarządzenia nr 197/2018 Wójta Gminy

Grodziczno z dnia 29 listopada 2018 r. w sprawie: Przyjęcia Regulaminu Organizacyjnego Urzędu Gminy w Grodzicznie.

[Dowód: akta kontroli str. 4-9]

Obowiązki wynikające z powierzonych gminie zadań przydzielono – pracownikowi zatrudnionemu na samodzielny stanowisku. Stosowny zapis w powyższym brzmieniu, został ujęty w zakresie obowiązków pracownika – pkt 2 w części dot. zakresu obowiązków na zajmowanym stanowisku, który pracownik przyjął z datą 22 lutego 2016 r., poprzez złożenie podpisu.

[Dowód: akta kontroli str. 14-17]

Zauważyć należy, że podstawowym aktem, który reguluje zagadnienia ochrony grobów i cmentarzy wojennych, jest ustawa z 28 marca 1933 r. o grobach i cmentarzach wojennych (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 2337). Ustawa ta definiuje sprawy nazewnictwa, określając jaki grób i cmentarz można nazwać wojennym, normuje sprawy ekshumacji i udzielania zezwoleń na jej przeprowadzenie oraz na urządzenie cmentarzy, wznoszenie pomników i innych elementów na cmentarzu, itp. Ustawa stwierdza, że groby i cmentarze wojenne pozostają pod opieką Państwa, a koszty ich budowy i utrzymywania, w tym remontów, są ponoszone ze środków budżetu państwa. Na mocy cyt. ustawy, Wojewoda może powierzyć to zadanie gminom wraz z zapewnieniem na ten cel odpowiednich funduszy, w drodze zawartego pomiędzy stronami porozumienia. Bezpośredni nadzór nad stanem grobów i cmentarzy wojennych sprawują gminy.

Jednocześnie, mimo że do grobów i cmentarzy wojennych stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 31 stycznia 1959 r. o cmentarzach i chowaniu zmarłych (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 1473), to realizacja kontrolowanych zadań wyłącznie zgodnie z przepisami tejże ustawy, o czym mowa w regulaminie organizacyjnym jednostki, jak też w zakresie obowiązków pracownika, nie jest zalecana, bowiem art. 6 tej ustawy stanowi o możliwości użycia terenu cmentarnego na inny cel po upływie 40 lat od ostatniego pochowania zwłok na cmentarzu. Tymczasem ustawa o grobach i cmentarzach wojennych w art. 10 zastrzega wyjątek w tym zakresie, co oznacza, że czas istnienia cmentarza, kwatery lub mogiły wojennej, uznaje się za nieograniczony.

Mając na uwadze ochronę prawną przysługującą mogiłom o statusie grobu wojennego, a także konieczność zabezpieczenia ich przed likwidacją, w dokumentach organizacyjnych należy powołać się przede wszystkim na ustawę o grobach i cmentarzach wojennych.

Pracownik, któremu przydzielono realizację zadań wynikających z treści zawartego Porozumienia, udzielał informacji i wyjaśnień kontrolującym oraz udostępniał dokumenty objęte przedmiotem kontroli.

Z okazanej inspektorom dokumentacji wynika, że na stanowisku pracy jest prowadzona teczka oznaczona zgodnie z jednolitym rzeczowym wykazem akt, tj. symbolem 414 i hasłem „Opieka nad pomnikami i miejscami pamięci” (kat. „A”), w której zgromadzono akta spraw bieżących związanych z utrzymaniem grobów i cmentarzy wojennych.

Zgodnie z załącznikiem nr 2 do Rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 stycznia 2011 r. w sprawie instrukcji kancelaryjnej, jednolitych rzeczowych wykazów akt oraz

instrukcji w sprawie organizacji i zakresu działania archiwów zakładowych, symbol 414 z hasłem „Opieka nad pomnikami i miejscami pamięci”, posiada kat. arch. akt „A”. Tak oznakowane dokumenty przechowywane są wieczyście. W ocenie kontrolujących, ze względu na czasowe znaczenie praktyczne powyższej dokumentacji oraz jej wagę, wskazane byłoby, począwszy od przyszłego roku, gromadzić akta bieżących spraw w teczce oznakowanej symbolem klasyfikacyjnym 7045 i hasłem „Utrzymanie miejsc grzebalnych” z przypisaną kat. B 5, opatrzonej podtytułem np. „groby wojenne”.

Kontrolującym okazano również teczkę „Karty miejsca pamięci narodowej 2014/Pomniki/Groby”, w której zgromadzono karty pomników i tablic pamiątkowych występujących na terenie gminy, w tym karty dot. zbiorowych mogił wojennych z II wojny światowej w miejscowości Mroczno i Zwiniarz. Uwagę kontrolujących zwrócił fakt, że formularz tej karty jest niezgodny ze wzorem karty ewidencyjnej przewidzianej dla obiektów cmentarnictwa wojennego, które tworzą wojewódzką ewidencję grobów i cmentarzy wojennych.

Ponadto nieprzypisanie kartom cmentarzy właściwej kategorii archiwalnej akt („A”) może skutkować w przyszłości bezpowrotną utratą informacji o obiektach mających trwałą wartość historyczną i naukową. Przyczyną powyższego jest niedostateczna znajomość przepisów w zakresie instrukcji kancelaryjnej, a osobą odpowiedzialną za te uchybienia jest pracownik prowadzący zadania związane z opieką nad grobami i cmentarzami wojennymi oraz osoba nadzorująca jego pracę. Odpowiednio poinstruowany pracownik UG w Grodzicznie utworzył w czasie trwania kontroli zbiór kart obiektów cmentarnictwa wojennego, a następnie przedmiotową ewidencję oznaczył symbolem 7041 „Ewidencja cmentarzy na terenie jednostki samorządu” i opatrzył podtytułem „Groby wojenne” (kat. arch. akt „A”), tj. stosownie do wymogów cyt. rozporządzenia. Tym samym usunięto stwierdzone uchybienia w zakresie prowadzonej ewidencji oraz oznakowania założonych teczek aktowych.

Jednocześnie pouczonego pracownika, że prowadzenie ewidencji grobów i cmentarzy wojennych jest działaniem ciągłym, dlatego też karty ewidencyjne należy uzupełniać i poprawiać w zależności od występujących trwałych zmian, by opis w nich zawarty odpowiadał stanowi faktycznemu, m.in. w zakresie dokonywanych zmian w urządzeniu grobów i cmentarzy wojennych, jak również w oparciu o pozyskane dodatkowe informacje. Aktualizacja kart ewidencyjnych odbywa się poprzez uzupełnienie lub dołączenie do karty stosownego opisu (zakres prac, data ich wykonania, źródła finansowania) wraz z dodatkową dokumentacją fotograficzną. Pozwoli to na prześledzenie historii obiektu i prowadzonych na nim działań. W nowo założonych kartach ewidencyjnych odnotowano remont obejmujący mogiłę zbiorową w Mrocznie, który wykonano w 2018 r. oraz wymianę kostki brukowej wokół mogiły wojennej w Zwiniarzu, jak również ekshumację szczątków żołnierzy z tego grobu wojennego, na podstawie decyzji Prezesa Instytutu Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu.

W toku kontroli dokonano również korekty danych zawartych w karcie ewidencyjnej w zakresie liczby i personaliów osób pochowanych w mogile zbiorowej w Mrocznie, tj. zgodnie z danymi występującymi na tablicy nagrobnej, które odpowiadają faktom.

Kontrolującym udzielono informacji, że obiekty cmentarnictwa wojennego występujące na terenie gminy Grodziczno nie figurują w rejestrze zabytków nieruchomych województwa warmińsko-mazurskiego. Wobec powyższego nie zachodziła potrzeba dokonywania uzgodnień z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków.

[Dowód: akta kontroli str. 19-21]

Zadania będące przedmiotem kontroli jednostka przyjęła na mocy Uchwały Nr XV/120/08 Rady Gminy Grodziczno z dnia 30 kwietnia 2008 r. w sprawie: powierzenia Gminie Grodziczno prowadzenia zadań zleconych z zakresu administracji rządowej, dotyczących obowiązku utrzymania grobów i cmentarzy wojennych. Na podstawie ww. uchwały Wójt Gminy Grodziczno w dniu 25 marca 2019 r. zawarł z Wojewodą Warmińsko-Mazurskim Porozumienie Nr PS-I.5230.1.20.2019 w przedmiocie utrzymania grobów i cmentarzy wojennych. Określona w Porozumieniu kwota dotacji na ten cel w wysokości 2.000 zł została zaksięgowana na rachunku bankowym jednostki w dniu 29 kwietnia 2019 r.

Powyższe środki zostały wprowadzone do budżetu gminy Uchwałą Nr VII/50/2019 Rady Gminy Grodziczno z dnia 31 maja 2019 r. w sprawie: wprowadzenia zmian w budżecie gminy na 2019 r. (zał. 1, 2 i 8 uchwały).

Zgodnie z § 2 ust. 5 ww. Porozumienia, gmina zobowiązuje się do prowadzenia wyodrębnionej ewidencji księgowej środków finansowych otrzymanych z dotacji na realizację zadania oraz wydatków dokonywanych z tych środków. W toku kontroli ustalono, że środki z dotacji ewidencjonowane są na koncie: 130-710-71035-2020-11, natomiast do rozrachunków tych środków wykorzystywane jest konto: 130-710-71035-4210-21 „zakup materiałów i wyposażenia”.

[Dowód: akta kontroli str. 22-33]

Zgodnie z udzielonymi przez pracownika wyjaśnieniami, prace porządkowo-pielęgnacyjne na mogile zbiorowej z II wojny światowej w Zwiniarzu oraz na mogile ludności cywilnej z II wojny światowej w Mrocznie, wykonywane są społecznie przez dzieci i młodzież z miejscowych szkół, w szczególności przy okazji świąt państwowych oraz w ramach obchodów rocznic (2-3 razy w roku).

Natomiast w ramach przedmiotowego Porozumienia pracami objęto mogiłę wojenną w Zwiniarzu, na której dokonano wymiany kostki brukowej wokół nagrobka. Prace te wykonali pracownicy zatrudnieni w ramach robót publicznych, a nadzór nad tymi czynnościami sprawował pracownik udzielający wyjaśnień.

[Dowód: akta kontroli str. 19-21; 34]

W toku kontroli ustalono, że dotację Wojewody, przekazaną na realizację w 2019 r. zadań wynikających z przedmiotu Porozumienia w kwocie 2.000 zł, na dzień kontroli wykorzystano w pełnej wysokości. W ramach tych środków wraz ze środkami własnymi gminy w kwocie 9,91 zł, uregulowano należność za zakup materiałów potrzebnych do wymiany nawierzchni przy mogile wojennej w Zwiniarzu, tj. kostki brukowej, obrzeży i betonu. Jednostka samorządowa wyposażyła pracowników w narzędzia, a także zapewniała środek transportu.

W celu udokumentowania wydatków poniesionych w kontrolowanym zakresie, zespołowi inspektorów przedstawiono fakturę VAT nr 215/19 z dnia 14 sierpnia 2019 r. na kwotę 2.009,91 zł za zakup ww. materiałów budowlanych.

Na podstawie przedłożonej dokumentacji księgowej ustalono, że faktura została opisana stosownie do § 3 Porozumienia Nr PS-I.5230.1.20.2019 z dnia 25 marca 2019 r., tj. wskazano źródła finansowania, sprawdzono i podpisano przez osoby odpowiedzialne za kontrole dokumentów pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym, zatwierdzono do wypłaty oraz opłacono w dniu 21 sierpnia br.

[Dowód: akta kontroli str. 35-38]

Zgodnie z § 3 ust. 1 ww. Porozumienia, rozliczenie realizacji zadań pod względem rzeczowym i finansowym następuje w dwóch terminach: do dnia 15 września 2019 r. i do dnia 15 stycznia 2020 r. Jednostka kontrolowana dopełniła obowiązku rozliczenia powierzonego zadania, nadając w terminie (data nadania 3 września 2019 r., data wpływu 5 września 2019 r.) pisemne sprawozdanie okresowe I z wykonania zadania w zakresie utrzymania grobów i cmentarzy wojennych w 2019 r., które przyjęto bez zastrzeżeń pod względem formalno-rachunkowym oraz merytorycznym.

[Dowód: akta kontroli str. 39-43]

Zespołowi inspektorów udzielono wyjaśnień, że mogiła żołnierska w Zwiniarzu jest położona na terenach leśnych w zarządzie Nadleśnictwa Lidzbark, natomiast mogiła wojenna ludności cywilnej znajduje się w obrębie cmentarza rzymskokatolickiego w Mrocznie. Właściciele gruntów zajętych pod groby wojenne nie powodują trudności w opiece nad nimi. Przeszkód nie stwarzał również ksiądz proboszcz w związku z pracami remontowymi wykonanymi w ubiegłym roku, obejmującymi mogiłę wojenną w Mrocznie, które polegały na wymianie nagrobka z napisem upamiętniającym oraz utwardzeniu nawierzchni wokół mogiły z kostki polbruk.

Udzielający wyjaśnień pracownik UG poinformował, że w badanym okresie nie odnotowano skarg na stan utrzymania grobów wojennych, jak też aktów wandalizmu. Z obserwacji wynika, że groby wojenne są odwiedzane przez mieszkańców, którzy okolicznościowo, w okresie przed dniem Wszystkich Świętych, składają wiązanki i zapalają znicze. Patronat społeczny nad miejscami pamięci, w tym nad mogiłami wojennymi, sprawują uczniowie szkół, organizacje kombatanckie oraz organizacje pozarządowe i stowarzyszenia działające na terenie gminy, a także radni gminy.

W dniu 1 września 2019 r. odbyły się obchody upamiętniające 80. rocznicę wybuchu II wojny światowej. Miejscowa młodzież szkolna przedstawiła słowno-muzyczną inscenizację dotyczącą II wojny światowej. Kolejnym akcentem obchodów rocznicy było złożenie wiązanek i zapalenie zniczy na mogile wojennej osób zamordowanych w 1944 r., która znajduje się na cmentarzu parafialnym w Mrocznie. Na koniec, w strażackiej remizie, odbyło się spotkanie, podczas którego prelekcję na temat historii Mroczna i okolic wygłosił regionalista z Nowego Miasta Lubawskiego.

[Dowód: akta kontroli str. 19-21]

W dniu kontroli, w obecności pracownika kontrolowanej jednostki, przeprowadzono oględziny mogił wojennych na terenie gminy Grodziczno.

Wizytując mogiłę zbiorową cywilnych ofiar terroru niemieckiego z II wojny światowej, położoną w obrębie cmentarza rzymskokatolickiego w Mrocznie, kontrolujący zapoznali się z efektami prac wykonanymi na tej mogile w 2018 r., w ramach dotacji udzielonej przez Wojewodę. Zdementowany stary lastrykowy nagrobek zastąpiono nagrobkiem z granitu z dwoma symetrycznie rozmieszczonymi krzyżami, pośrodku których znajduje się pamiątkowa tablica z nazwiskami 5 zamordowanych osób i 3 nieznanymi z nazwiska. Całość dopełniają dwie granitowe donice na kwiaty oraz nawierzchnia z kostki brukowej. W ocenie zespołu kontrolnego, nowa kompozycja urządzenia grobu zamordowanych mieszkańców wsi Mroczno, jest estetyczna i wyeksponowana, zapewnia większą trwałość i ułatwia bieżące utrzymanie.

W związku z informacją, że Nadleśnictwo Lidzbark zgłosiło pracownikowi UG w Grodzicznie, iż na terenie lasów w miejscowości Rynek znajduje się mogiła 2 żołnierzy radzieckich, którzy ponieśli śmierć w czasie II wojny światowej, miejsce to poddano oględzinom. W wyniku przeprowadzonej wizytacji stwierdzono, że rzeczona mogiła urządzona jest w formie dużego drewnianego krzyża, o który oparty jest mniejszy krzyż betonowy, a całość otoczona jest niewysokim drewnianym ogrodzeniem. Mogiła jest nieoznakowana, a na krzyżach nie występują żadne inskrypcje wskazujące, czyje szczątki zostały złożone w tym grobie. Pracownik jednostki kontrolowanej zadeklarował podjęcie próby ustalenia faktów dotyczących tego miejsca.

Zespół kontrolny dokonał również lustracji mogiły zbiorowej żołnierzy różnych narodowości z II wojny światowej, usytuowanej w lesie, na terenie nieogrodzonym, w miejscowości Zwiniarz. W miejscu tym, w sierpniu 2019 r., została przeprowadzona ekshumacja szczątków, na podstawie decyzji nr 164/2018 Prezesa IPN – KŚZpNP z dnia 9 października 2018 r., zezwalającej wnioskodawcy - Fundacji „Pamięć” w Warszawie, na ekshumację żołnierzy niemieckich pochowanych w czasie II wojny światowej i przeniesienie ich szczątków na zbiorowy cmentarz wojenny w Bartoszach koło Ełku. W toku postępowania administracyjnego, na wniosek Prezesa IPN, Warmińsko-Mazurski Urząd Wojewódzki w Olsztynie zebrał materiał dowodowy, na podstawie którego ustalono, że w grobie zostały pochowane szczątki żołnierzy niemieckich, jak również szczątki żołnierzy narodowości polskiej i rosyjskiej.

Zgodnie z warunkami ww. decyzji, w przypadku ujawnienia w trakcie prac ekshumacyjnych dowodów, że w grobie wojennym znajdują się szczątki żołnierzy innej armii niż niemiecka lub osób cywilnych nie będących obywatelami Trzeciej Rzeszy Niemieckiej, wnioskodawca niezwłocznie zawiadomi Prezesa Instytutu Pamięci Narodowej - Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu i przedłoży stosowny materiał dowodowy. Dopiero wówczas zostanie podjęta decyzja odnośnie statusu tego miejsca.

[Dowód: akta kontroli str. 44-47; 19-21]

Do ustaleń kontroli nie zostały wniesione zastrzeżenia.

Mając na uwadze powyższe oceny i wnioski, wnoszę o:

- 1) dokonanie zmian w regulaminie organizacyjnym Urzędu Gminy w Grodzicznie oraz w zakresie czynności właściwego pracownika, poprzez wskazanie ustawy z dnia 28 marca 1933 r. o grobach i cmentarzach wojennych, przy zadaniu związanym z opieką nad grobami i cmentarzami wojennymi,
- 2) wykorzystanie uwag zespołu kontrolnego dotyczących oznaczenia teczki dla spraw bieżących, poczynawszy od roku 2020, tj. symbolem klasyfikacyjnym 7045 i hasłem "Utrzymanie miejsc grzebalnych" (kat. B-5), z podtytułem np. "groby wojenne",
- 3) podjęcie działań zmierzających do próby wyjaśnienia statusu obiektu, który znajduje się w lesie w miejscowości Rynek, a następnie, w zależności od wyników ustaleń, tj. w przypadku potwierdzenia, że stanowi on mogiłę wojenną, objęcie tego miejsca bieżącą opieką zgodnie z przepisami ustawy o grobach i cmentarzach wojennych.

Jednocześnie, w związku z przekazaniem przez Instytut Pamięci Narodowej – KŚZpNP sprawozdania z prac ekshumacyjnych w miejscowości Zwiniarz gm. Grodziczno, przeprowadzonych na podstawie decyzji nr 164/2018 wydanej przez Prezesa IPN, podczas których 20 m od nagrobka poświęconego ofiarom wojny 1939-1945 zostały odnalezione szczątki 56 żołnierzy niemieckich z II wojny światowej (przy samym pomniku nie natrafiono na szczątki ludzkie), pochowane następnie na zbiorowym cmentarzu niemieckim w Bartoszach gm. Ełk, a tym samym utratę ochrony prawnej jako grobu wojennego, wnoszę o:

- usunięcie z symbolicznego pomnika wszelkich inskrypcji informujących o pochowanych w tym miejscu żołnierzach bądź innych ofiarach wojny, jak również kierunkowskazów prowadzących do „grobu wojennego”,
- odnotowanie tych okoliczności w karcie ewidencyjnej założonej dla mogiły wojennej w Zwiniarzu.

Miejsce to, uchodzące za mogiłę wojenną z II wojny światowej, nie kryje faktycznego pochówku, a zatem obiekt nie stanowi grobu wojennego w myśl zapisów ustawy o grobach i cmentarzach wojennych.

Proszę Pana Wójta o podjęcie działań mających na celu usunięcie stwierdzonych uchybień oraz o poinformowanie Wojewody Warmińsko-Mazurskiego w terminie 21 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia, o sposobie wykorzystania uwag i wniosków oraz wykonania zaleceń, a także o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia działań.

Jednocześnie informuję, że stosownie do art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej, od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

WOJEWODA
WARMIŃSKO-MAZURSKI

Artur Chojecki